

Školní vzdělávací program předškolního vzdělávání

Mateřská škola Bílov, příspěvková organizace

Svět má barvu duhy

Motto:

Okouzující barvy nás obklopují na každém kroku. Každá jednotlivá barva obsahuje jeden střípek informace o světě, ve kterém žijeme. Ale teprve všechny dohromady dají krásnou kompletní mozaiku.

Vydala: Mgr. Daniela Puschová, ředitelka školy

ŠVP je vydán a zpracován dle školského zákona č. 561/2004 Sb. v pozdějším znění dalších předpisů a je v souladu s RVP PV.

Tento ŠVP byl zpracován za základě týmové práce a dohody všech učitelek a ostatních zaměstnanců MŠ pro období 1.9.2024 – 31.8.2027 (na základě evaluace jsou možné úpravy).

ŠVP je závazný dokument pro všechny zaměstnance školy a byl projednán a schválen na pedagogické radě dne 26.8.2024 s účinností od 1.9.2024.

Škola: Mateřská škola Bílov, příspěvková organizace, 74301 Bílov 99	
ŠVP	
Č.j.: MŠ/05/2024	Účinnost od:1.9.2024
Spisový znak: 1.4	Skartační znak: S5
Vypracovala: Mgr. Daniela Puschová	Schválila: Mgr. Daniela Puschová
Pedagogická rada projednala:26.8.2024	

Obsah

1. Identifikační údaje školy	6
2. Obecná charakteristika školy.....	7
3. Podmínky vzdělávání	8
3.1 Věcné podmínky	8
3.2 Životospráva	9
3.3 Psychosociální podmínky.....	9
3.4 Organizace a provoz školy	9
3.5 Řízení mateřské školy	10
3.6 Personální podmínky	11
3.7 Spoluúčast zákonných zástupců	12
4. Organizace vzdělávání	13
4.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
4.2 Vzdělávání dětí nadaných.....	14
4.3 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	15
4.4 Vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
Podmínky pro vzdělávání	15
Věcné podmínky	15
Hygienické podmínky	16
Životospráva, stravování	16
Psychosociální podmínky.....	16
Personální podmínky	16
Organizace vzdělávání	16
Bezpečnostní podmínky	16
Obsah vzdělávání.....	16
5. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, rodiči, dalšími odborníky:	17
6. Charakteristika vzdělávacího programu	18
6.1 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	18
6.2 Metody a formy vzdělávání	19
6.3 Prostředky k dosažení cílů a záměrů předškolního vzdělávání:	20
Vzdělávací program školy	20
Klima školy	20
Organizace školy	20
Škola a veřejnost	20

Trendy.....	21
7. Vzdělávací obsah	22
7.1 Rámcové cíle předškolního vzdělávání (formulované jako záměry)	22
7.2 Klíčové kompetence (formulované jako výstupy)	22
7.2.1 kompetence k učení (dítě ukončující předškolní vzdělávání).....	23
7.2.2 kompetence k řešení problémů (dítě ukončující předškolní vzdělávání).....	23
7.2.3 komunikativní kompetence (dítě ukončující předškolní vzdělávání)	24
7.2.4 sociální a personální kompetence (dítě ukončující předškolní vzdělávání)	24
7.2.5 činnostní a občanské kompetence (dítě ukončující předškolní vzdělávání)	25
7.3 Vzdělávací oblasti	26
8. Vzdělávací program	27
8.1 Předpokládané tematické bloky.....	27
8.2 Charakteristika tematického bloku, výchovné a vzdělávací strategie, vzdělávací nabídka, očekávané výstupy IB	28
Název integrovaného bloku: Barevný podzim.....	28
Název integrovaného bloku: Kouzelná zima	36
kompetence k učení:	36
kompetence k řešení problémů:	36
sociální a personální kompetence:.....	37
činnostní a občanské kompetence:.....	37
Název integrovaného bloku: Duhové jaro.....	44
Název integrovaného bloku: Veselé léto.....	50
9. Evaluační systém	54
9.1 Evaluace vnější	54
9.2 Evaluace vnitřní	54
<i>je prováděna:</i>	54
9.3 Plán evaluace.....	54

1. Identifikační údaje školy

Název školy:	Mateřská škola Bílov, příspěvková organizace
Adresa školy:	74301 Bílov 99
Telefon MŠ:	775 099 383
E-mail:	ms.bilov@seznam.cz
ID schránky:	r97mbhs
Právní forma:	příspěvková organizace, IČ 75026210
Zřizovatel:	Obec Bílov, 74301 Bílov 5
Ředitelka školy:	Mgr. Daniela Puschová
Provoz:	zařízení s celodenním provozem
Stanovená kapacita:	24 dětí
Zpracovatel ŠVP:	Mgr. Daniela Puschová a kolektiv učitelů, projednáno a schváleno na pedagogické radě dne 26.8.2024
Název programu:	Svět má barvu duhy
Platnost dokumentu:	1.9.2024 – 31.8.2027

ŠVP byl zpracován v souladu s RVP PV a je v souladu s obecně platnými právními předpisy.

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Bílov, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny-výdejny. Zřízena byla jako nová právnická osoba s účinností od 1. 2. 2018. Vzdělávání poskytuje v samostatné budově v centru obce, kterou obklopuje rozlehlá školní zahrada. Škola je jednotřídní s celodenním provozem. V současnosti je přijato 16 dětí ve věku 3 – 7 let.

Budova školy je v dobrém technickém stavu a poskytuje nadstandardní prostorové podmínky ke vzdělávání. Vstup do budovy je zabezpečen proti vniknutí cizích osob telefonem. Škola má k dispozici samostatnou hernu, šatnu a ložnici, která je využívána také jako tělocvična. Dále se zde nachází sociální zařízení, které je přístupné dětem přes chodbu. Stravování probíhá ve školní jídelně – výdejně. Pro zaměstnance je zřízena šatna a sociální zařízení. Místnosti jsou prostorné, vybavené novým i starším nábytkem.

Na budovu navazuje školní zahrada, která je vybavená novými herními prvky a domky na uschování hraček. Nově je upraven terén zahrady. K pobytu venku je využíváno i klidné přírodní prostředí v okolí MŠ.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola Bílov, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny-výdejny. Zřízena byla jako nová právnická osoba s účinností od 1. 2. 2018. Vzdělávání poskytuje v samostatné budově v centru obce, kterou obklopuje rozlehlá školní zahrada. Škola je jednotřídní s celodenním provozem.

Budova školy je v dobrém technickém stavu a poskytuje nadstandardní prostorové podmínky ke vzdělávání. Vstup do budovy je zabezpečen proti vniknutí cizích osob telefonem. Škola má k dispozici samostatnou hernu, šatnu a ložnici, která je využívána také jako tělocvična. Dále se zde nachází sociální zařízení, které je přístupné dětem přes chodbu. Stravování probíhá ve školní jídelně – výdejně. Pro zaměstnance je zřízena šatna a sociální zařízení. U vstupu se nachází kancelář ředitelky školy. Místnosti jsou prostorné, vybavené novým i starším nábytkem.

Vybavení je přiměřené věku dětí a svým uspořádáním umožňuje dětem volný přístup k hračkám, učebním pomůckám i výtvarným a pracovním materiálům. Třída je vybavena výškově nastavitelnými stoly a židlemi. Hračky a pomůcky jsou umístěny ve skříňkách, poličkách, pojízdných a přenosných kontejnerech, aby je děti dobře viděly, mohly si je brát a zároveň se vyznaly při jejich uložení. Vybavení je postupně doplňováno a obnovováno.

V herně (třídě) jsou vytvořena takzvaná centra aktivit. Jsou to ohraničené učební prostory, různě tematicky zaměřené a vybavené tak, aby stimulovaly děti k aktivitě, hře a práci. Ve třídě se nachází tato centra: „Manipulace a čísla“; „Písmena, psaní, grafomotorika“; „Pokusy a objevy“; „Písek a voda“; „Ateliér“; „Dílna“; „Kostky, stavebnice, auta“; „Domácnost“; „Dramatika“; „Hudba“. Ložnice je vybavena lehátko pro odpolední odpočinek dětí. Je zde také umístěno centrum „Pohybu“ s tělocvičným náradím a náčiním. V šatně má každé dítě šatní box se svou značkou a lavice k uložení obuvi. Děti si zdobí třídu i celou budovu vlastními výtvary dle realizovaných témat.

Na budovu navazuje školní zahrada, která je vybavená pískovištěm, herními prvky a dvěma domky na uschování hraček. Nově je upraven terén zahrady, který umožňuje jízdu na odrážedlech a koloběžkách a v zimě taky bobování. K enviromentálnímu vzdělávání slouží vyvýšené záhony na pěstování bylinek a drobného ovoce. Je zde vysazeno i několik ovocných stromů a keřů, na kterých jsou umístěny krmítka a budky k pozorování ptáků. K pobytu venku je využíváno také klidné přírodní prostředí v okolí MŠ. Všechny vnitřní a venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů týkajících se čistoty, teploty, osvětlení, hlučnosti atd.

3.2 Životospráva

Stravování

Celodenní stravování dětí řeší škola dovozem stravy ze školní jídelny při ZŠ Komenského v Bílovci. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů a je dodržován tří hodinový interval mezi jídly. Ke svačinám je nabízeno čerstvé ovoce a čerstvá zelenina. Pitný režim je samoobslužný na přístupném místě. Děti mají dostatek tekutin, sladkých i nesladkých v průběhu celého dne. Pro pobyt venku je pitný režim vyřešen plastovými lahvemi pro každé dítě.

Pobyt venku

Děti chodí ven denně za každého počasí, délka a náplň pobytu je uzpůsobená charakteru počasí a kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek pohybu nejen na zahradě MŠ, ale i ve volné přírodě a v interiéru školy.

Odpočinek

V průběhu dne dbáme na střídání aktivit a relaxace. Odpolední odpočinek je uzpůsobený potřebě spánku dětí. Po obědě všechny děti odpočívají na lehátku (cca 30 min). Pro děti s nižší potřebou spánku je zřízen hrací koutek, kde se mohou věnovat klidovým hrám a činnostem, které neruší spící děti.

3.3 Psychosociální podmínky

Nově přijaté děti jsou postupně a individuálně adaptovány na nové prostředí a situace. Pedagogové zatěžují děti přiměřeně, v rámci jejich individuálních možností. Vytváří dětem kamarádské prostředí, kde se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, vzájemná pomoc, podpora a solidarita. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno. Děti nepodceňujeme, nezesměšňujeme. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážena s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat ve škole potřebný řád. Děti jsou učeny pravidlům soužití, která jsou znázorněna pomocí piktogramů.

3.4 Organizace a provoz školy

Provoz mateřské školy je stanoven od **6:00 – do 16:00** hodin.

Povinná předškolní docházka je stanovena na dobu od **8,00 – 12,00** hodin.

Mateřská škola se uzamyká z bezpečnostních důvodů v **8,30** hodin. Rodiče mohou přivádět děti do MŠ dle svých potřeb v průběhu dne, po dohodě s učitelkou. Vyzvedávání dětí po obědě doporučujeme od **12,00** hodin. Vyzvedávání dětí po odpočinku od **14.30** hodin.

čas	činnosti
6:00 – 8:00 hod.	Scházení dětí ve třídě, spontánní činnosti, individuální výchovně-vzdělávací činnosti, pitný režim.
8:10 – 8:15 hod	Komunitní kruh
8: 15 – 8:50 hod.	Pohybové činnosti – rušná část (běh, lokomoce), průpravná část (zdravotní cviky, jóga), pohybová hra, relaxace.
8:50 – 9:10 hod.	Hygiena, svačina, hygiena.
9:10 – 9:50 hod.	Řízené výchovně-vzdělávací činnosti – práce v centrech, hodnocení činností, pitný režim, hygiena
9:50 – 11:30 hod	Příprava na pobyt venku, pobyt venku (pohybové aktivity na školní zahradě, vycházky do okolí, zájmové činnosti dle počasí)
11:30 – 12:00 hod	Převlékání, hygiena, oběd, hygiena.
12:00 – 14:15 hod	Příprava na odpočinek, čtení nebo poslech pohádky, odpočinek dětí, klidové a individuální činnosti pro děti s nízkou potřebou spánku, hygiena.
14:15 – 14:30 hod	Odpolední svačina, hygiena.
14:30 – 16:00 hod	Pohybová chvilka, odpolední spontánní činnosti, pobyt venku.

3.5 Řízení mateřské školy

Statutárním orgánem školy je ředitelka, která řídí ostatní pracovníky školy a koordinuje jejich práci. Koordinace se uskutečňuje zejména prostřednictvím porad a informačních schůzek. Dále ředitelka jedná ve všech záležitostech jménem školy, pokud nepřenesla svoji pravomoc na jiné pracovníky v jejich pracovních náplních. Rozhoduje o majetku a ostatních prostředcích svěřených škole, o hlavních otázkách hospodaření, o otázkách mzdové politiky a zajišťuje účinné využívání prostředků hmotné zainteresovanosti k diferencovanému odměňování pracovníků podle výsledků jejich práce. Rovněž schvaluje všechny dokumenty a materiály, které tvoří výstupy ze školy, odpovídá za BOZP, PO a ochranu ŽP.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Práva a povinnosti pracovníků jsou dány ZP, školským zákonem, vyhláškou o mateřské škole, pracovním řádem, organizačním řádem a dalšími obecně závaznými právními předpisy.

Mateřská škola má vytvořen funkční informační systém:

Zaměstnanci

- informační schůzky dle potřeby
- pedagogické rady (3x ročně)
- provozní porady (co 2 měsíce)

Rodiče

- informativní nástěnky v šatnách
- elektronická pošta
- webové stránky obce
- facebook
- schůzky rodičů
- individuální pohovory
- *Veřejnost*
- webové stránky obce
- prezentace v tisku

Při vedení zaměstnanců se ředitelka snaží vytvářet ovzduší vzájemné důvěry. Spolupracovníky zapojuje do řízení školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Ředitelka hodnotí práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje týmovou spolupráci. Kontrolní činnost probíhá na úrovni reflexe, hodnocení, evaluace, hospitace a z výsledků jsou vyvozovány závěry pro plánování a další práci. Škola spolupracuje se zřizovatelem, s okolními mateřskými školami, s orgány státní správy, s okolními školskými a vzdělávacími zařízeními, s odborníky, se zájmovými organizacemi v obci – Myslivecké sdružení, Spolek rybářů, s místními firmami a spolkem rodičů.

3.6 Personální podmínky

Provoz školy zajišťují čtyři zaměstnanci – tři pedagogové (včetně ředitelky) a jedna správní zaměstnankyně, která vydává stravu a uklízí. Jedna pedagožka pracuje na částečný úvazek a zároveň na částečný úvazek jako asistentka pedagoga. Odbornou úroveň si pedagogičtí pracovníci zvyšují studiem odborných a naučných knih, metodických příruček a odborných časopisů. Zúčastňují se seminářů, přednášek a jiných vzdělávacích akcí. Sledují nabídky didaktických pomůcek, pracovních listů, knih a hraček. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů je zajištěno každý den minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

3.7 Spoluúčast zákonných zástupců

V MŠ máme velkou snahu spolupracovat s rodinou. Máme na zřeteli, že základem dobré spolupráce a vztahů s rodiči je komunikace, vzájemný respekt, akceptování rozdílů, ale zejména zájem o dobro dítěte. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole a účastnit se různých programů. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem co se v MŠ děje. Pedagogové informují rodiče o prospívání jejich dětí a o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání a nabízí rodičům poradenský servis. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost.

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola je jednotřídní se smíšenou věkovou skupinou dětí od 3 (nejdříve od 2) do 7 let. Kapacita školy je 24 dětí dle hygieny a prostoru.

Při řízených činnostech jsou přítomny dvě učitelky. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Uplatňujeme metody prožitkového a kooperativního učení s důrazem na smyslové vnímání. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností a pracovaly svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti, děti mají možnost pracovat v různě velkých skupinách, ale je dbáno i na osobní soukromí dětí - mohou se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.

Děti jsou do naší MŠ přijímány na základě správního řízení v souladu s § 165 odst. 2 písmena b), zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon), vyhlášky č. 14/2005 Sb. o počtech dětí na třídách v pozdějším znění předpisu a na základě kritérií vyhlášených ředitelkou mateřské školy Bílov. V souladu s §34 odst. 4 školského zákona jsou přednostně přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Termín přijímacího řízení stanoví ředitelka školy dle platné legislativy.

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Popis pravidel individuálního vzdělávání jsou dle §34 školského zákona podrobně popsány ve Školním řádu.

4.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání dětí se SVP se liší podle stupně podpory.

Podpůrná opatření prvního stupně škola poskytuje takovému dítěti, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu. Je dodržován níže stanovený postup. Učitelky navrhnou děti, které uvedenou podporu potřebují. Na pedagogické radě pedagogové prodiskutují a určí vhodné podmínky, formy a metody vzdělávání. O poskytnutí podpory prvního stupně rozhodne ředitelka školy. Na základě tohoto rozhodnutí učitelky vypracují plán pedagogické podpory (dále jen PLPP), který předloží ke schválení ředitelce školy a při individuálních konzultacích s ním seznámí zákonné zástupce dítěte. Plán pedagogické podpory dítěte obsahuje popis obtíží, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory, způsob vyhodnocování naplňování plánu. Nejpozději do 3 měsíců od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda vedou

k naplňování cílů. Poté opět na individuální schůzce seznámí s výsledky zákonné zástupce dítěte. Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte nepostačovalo poskytování podpurných opatření prvního stupně, doporučí škola dítěti a zákonným zástupcům využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálně vzdělávacích potřeb.

Poskytování podpory druhého až pátého stupně probíhá na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ). Podle doporučení škola dle svých možností zajistí vhodné podmínky ke vzdělávání dítěte. Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby dítěte. IVP se zpracovává na základě žádosti zákonné zástupce dítěte a doporučení ŠPZ. IVP je vypracován pedagogickým pracovníkem mateřské školy na základě diagnostiky učitelek. IVP je zpracován nejdéle do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonných zástupců. Po sestavení IVP je odpovědný pracovník školy povinen ho konzultovat s doporučujícím ŠPZ, dále s ním seznámit zákonné zástupce a učitele. Vyhodnocování a případná revize IVP probíhá

Minimálně 1x ročně.

Vždy musí být zvážen a stanoven způsob vzdělávání nejvhodnější pro dítě, dle jeho druhu a stupně postižení a předpokládaného efektu jeho začlenění do skupiny dětí.

V případě, že mateřská škola nemá odpovídající podmínky a personální zajištění, nebo je postižení dětí závažné, je doporučena speciální péče v zařízeních odpovídajících tomuto druhu postižení dítěte.

4.2 Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola prostřednictvím pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu. Nadané dítě vykazuje mimořádné schopnosti v oblasti rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Rámcovost RVP PV umožňuje, aby školní, třídní i individuální vzdělávací program byly dle potřeb a možností rozumně přizpůsobeny mimořádným schopnostem dětí a popř. doplněny nabídkou dalších aktivit. podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Vzdělávací obsah je upraven tak, aby děti nebyly přetěžovány a byla zajištěna pestrost a širší vzdělávací nabídky. Běžné aktivity dětí jsou doplňovány o další činnosti dle zájmu a mimořádných schopností, nebo nadání dítěte.

4.3 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Je proto zapotřebí jim poskytovat jazykovou podporu od samotného nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se nachází dítě s odlišným mateřským jazykem (dále jen OMJ), je potřeba uzpůsobit didaktické pomůcky a zásady tak, aby cíleně podporovaly osvojování českého jazyka. Pokud bude mít mateřská škola v rámci vzdělávání 1 až 3 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková příprava v rámci činností dle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Pokud budou v rámci povinného předškolního vzdělávání do MŠ docházet alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, ředitelka mateřské školy zřídí skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti (mladší), než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Vzdělávání dětí bude zajištěno učitelem mateřské školy a bude probíhat v odpoledních hodinách vzhledem k povinnému předškolnímu vzdělávání, které je v rozsahu 4 hodin dopoledne.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

4.4 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podmínky pro vzdělávání

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let byla přijata opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných a personálních podmínek. Dále byla přizpůsobena organizace a obsah vzdělávání.

Uzpůsobení podmínek pro vzdělávání je plně v kompetenci ředitele školy.

Věcné podmínky

Ve třídě jsou dostupné hračky, didaktické pomůcky a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let, které jsou průběžně doplňovány a obnovovány. Protože výchova a vzdělávání probíhá ve třídě s dětmi staršími než tři roky, jsou některé pomůcky eliminovány pro tuto kategorii a je odstupňována

přístupnost některého vybavení – vyšší skříňky, vyšší police, uzavíratelné skříňky. Vhodnost hraček a didaktických pomůcek posuzuje pedagog.

Hygienické podmínky

V oblasti hygienického zařízení jsou požadavky na vybavení stanoveny v příloze č. 1 bodu 5 vyhlášky č. 160/2024 Sb. Prostorové a technické podmínky neumožňují vybavení hygienického zařízení doplnit o nočníky, o přebalovací pult, nebo nádoby na pleny, ve kterých se shromažďuje odpad. Podmínkou přijetí dítěte mladšího 3 let je hygienická soběstačnost.

Životospráva, stravování

Školní stravování se řídí stanovenými výživovými normami a rozpětím finančních limitů na nákup potravin (vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování). Děti mladší tří let jsou zařazovány do skupiny strážníků (3-6 let) uvedené v Příloze č. 1 vyhlášky o školním stravování.

Psychosociální podmínky

Mateřská škola je pro dítě ve věku od 2 let zpravidla první institucí, kde přichází do kolektivu vrstevníků, kde se vzdělává. V adaptačním režimu je důležitá provázanost režimu mateřské školy s režimem v rodině. Děti by se měly cítit v prostředí MŠ dobře, spokojeně, jistě a bezpečně (umožněno používání specifických osobních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty).

Personální podmínky

Mateřská škola využívá maximální možné výše úvazků pedagogických pracovníků, tak aby souběžně působili v organizačně náročnějších částech dne (řízené činnosti, vycházky).

Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání a plánování činností v MŠ vychází z potřeb a zájmů dětí. Za každé dítě ve třídě mladší 3 let se do doby dovršení 3 let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě snižuje o 2 děti. Tímto postupem lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 6.

Bezpečnostní podmínky

Vyhláška o předškolním vzdělávání upravuje podmínku počtu dětí při jejich pobytu mimo místo poskytovaného vzdělávání. Podle § 5 ods. 3 vyhlášky o předškolním vzdělávání ředitel MŠ stanoví počet učitelů tak, aby na jednoho připadlo nejvýše 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti mladší tří let. Na děti mladší tří let je pohlíženo jako na osoby se sníženou schopností pohybu a orientace, a to vzhledem ke stavebním podmínkám školy nebo v souvislosti s evakuací osob prostor školy.

Obsah vzdělávání

S úspěšným vzděláváním dětí od 2 let souvisí úroveň motoriky, jazykový a psychický vývoj dítěte, individuální tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi.

Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností je přizpůsobeno možnostem a schopnostem dětí. Podle toho volí učitel metody a formy práce. Spontánní a řízené činnosti jsou plánovány tak, aby byly vyvážené. Největší prostor je ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

5. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, rodiči, dalšími odborníky:

Podmínkou k realizaci integrace dítěte je vzájemná spolupráce s rodiči, školskými poradenskými zařízeními PPP, SPC a dalšími odborníky, například pediatry, logopedy, dětskými psychology a podobně. Mezi školou a rodiči by mělo docházet k vzájemné spolupráci zejména v oblasti informovanosti školy o výsledcích speciálně pedagogických, psychologických vyšetřeních, aktuální informace o zdravotním stavu dítěte, výchovných a vzdělávacích pokrocích a také o problémech z rodinného prostředí. Důležitý je stejný přístup k dítěti ze strany rodiny a školy. S poradenskými zařízeními škola spolupracuje i při vytváření IVP, řešení odkladů školní docházky a zajištění pedagogické asistence. V případě závažnějších poruch je nutná spolupráce s dalšími odborníky, kteří zajišťují péči o děti (zajištění kompenzačních pomůcek, výjimek stravování apod.)

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program MŠ Bílov je týmovou prací všech pedagogů školy a vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP pro mateřské školy. Vzdělávací nabídka je rozdělena do čtyř integrovaných bloků, vycházejících

- z ročních období
- z koncepce školy
- z významných společenských událostí
- ze zvyků a tradic
- z charakteru a možností školy

Navazuje na výchovu v rodině, usnadňuje svým pojetím přechod z rodinné péče do předškolního vzdělávání a dále vzdělávání v základním školství.

Hlavní náplní výchovné práce je využívání metody prožitkového učení, vytváření prostředí psychické a duševní pohody bez strachu a stresu. Zvláštní pozornost je věnována individuálnímu rozvoji dětí dle jejich možností a schopností tak, aby svůj prostor měly děti nadané, sociálně znevýhodněné, ale i děti se zvláštními vzdělávacími potřebami. Učitelky vedou děti k touze po poznání, podporují samostatné rozhodování, prosociální a neformální vztahy mezi dětmi a důsledně se zaměřují na prevenci šikany a jiných, společensky nežádoucích jevů.

Děti při vzdělávání povedeme k těmto klíčovým kompetencím:

- kompetence k učení – soustředěná pozornost, zkoumání, objevování, experimentování
- kompetence k řešení problémů – samostatné řešení problémů
- kompetence komunikativní – ovládání řeči, vyjadřování, sdělování prožitků, pocitů a nálad
- kompetence sociální a personální – samostatné rozhodování o svých činnostech, vytvoření si vlastního názoru, uvědomění si svého jednání a jeho důsledků
- kompetence činnostní a občanské – uvědomění si smyslu pro povinnost ve hře, v práci i učení, vážit si práce druhých, dbát na osobní zdraví

6.1 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- stimulovat a podporovat neurosvalový vývoj dítěte, zlepšovat jeho pohybovou, fyzickou a zdravotní dovednost,
- podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost, rozvoj poznávacích procesů,

- podporovat vzájemné vztahy směrem k dětem i k dospělým, obohacovat jejich vzájemnou komunikaci,
- uvést dítě do společenství ostatních lidí, do pravidel soužití s ostatními, umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém prostředí,
- vytvářet u dítěte elementární povědomí o okolním světě, vytvořit základy pro odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí,
- v úzké vazbě na rodinu pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů, pomáhat jeho aktivnímu rozvoji učení
- snažit se co nejvíce vtáhnout rodiče do dění mateřské školy, aktivizovat jejich zájem o vzdělávací program,
- věnovat zvýšenou pozornost osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí, rozvíjet dětské sebevědomí, sebedůvěru, sebeúctu, rozvíjet pozitivní myšlení,
- podporovat individuální rozvojové možnosti dětí

6.2 Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání bude probíhat v průběhu celého dne ve všech činnostech, plánovaných i nahodilých situacích. Především se zaměříme na aktivity uskutečňující se při skupinové práci a činnosti v jednotlivých centrech aktivit. Frontální výuku využijeme omezeně jen v situacích, kdy je to nezbytně nutné. Veškeré úsilí bude směřovat k nenásilnému naplňování konkrétních vzdělávacích cílů. Snahou učitelek bude, aby práce byla názorná, poutavá s využitím obrázkových materiálů, pomůcek, ale také pokusů a objevů. Zaměříme se na bohaté využití prvků dramatických činností, na přístup s plným respektováním individuálních zvláštností a odlišností jednotlivých dětí. Důležitý je pro nás pohyb, který vede k rozvoji pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky. Neopomeneme to, že každé dítě vstřebává veškeré vědomosti a dovednosti především hravou formou s dostatkem příležitostí pro tvořivý rozvoj osobnosti.

6.3 Prostředky k dosažení cílů a záměrů předškolního vzdělávání:

Vzdělávací program školy

Základním prostředkem dosažení cílů a záměrů předškolního vzdělávání je uskutečňování požadavků RVP, který je rozpracován v ŠVP „Svět má barvu duhy“, z kterého vychází TVP. Základ tvoří pět oblastí, do kterých jsou tyto programy rozpracovány:

- Dítě a jeho svět
- Dítě a jeho psychika
- Dítě a ten druhý
- Dítě a společnost
- Dítě a svět

Při plnění vzdělávacích programů je důležité neustále respektovat vývojová specifika.

Klima školy

- Zaměřovat se na praktické i estetické uzpůsobení prostředí školy, vytvořit takové prostředí, ve kterém by se děti cítily dobře a spokojeně.
- Klást důraz na budování dobrých mezilidských vztahů mezi všemi, kteří při uskutečňování předškolní výchovy přijdou do kontaktu – děti, učitelé, vedení školy, zaměstnanci provozu, rodiče a rodinní příslušníci.

Organizace školy

- Vytvořit organizační řád školy a organizační dokumentaci školy (Školní řád, Provozní řád...), neustále je inovovat, aby odpovídaly skutečným potřebám školy.
- Při vlastním organizování prosazovat osobní zodpovědnost a autoritu, která vychází z osobních a profesionálních kvalit. Vedle vztahu nadřízenosti a podřízenosti uplatňovat i další formy komunikace (informace, rady, výměna názorů apod.).

Škola a veřejnost

- Budovat spolupráci s rodiči na základě partnerství, poskytovat jim možnost podílet se na dění v mateřské škole, pravidelně a dostatečně je informovat o dětech, aktivitách veškerých událostech, vést je k aktivní spolupráci při výchově a vzdělávání, podporovat rodinnou výchovu a poskytovat poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.
- Veřejnosti poskytovat základní a objektivní informace o škole s využitím vývěsní tabule, která bude pravidelně obměňována jednou měsíčně, formou příspěvků do obecního „Zpravodaje“
- Připravovat pro rodiče a veřejnost kulturní programy k různým příležitostem – vítání občánků, den pro seniory, program k rozsvěcení stromu...
-

Trendy

Škola se zaměří:

- na důsledné využívání trendů výchovné práce dle RVP rozpracovaných do ŠVP a TVP
- na vzdělávání pedagogů v této oblasti
- na citlivé začleňování dětí do předškolního vzdělávání
- na připravenost dětí pro úspěšný vstup do ZŠ
- na začleňování a práci s dětmi integrovanými a nadanými
- na správný postup při začleňování dětí mladších tří let

7. Vzdělávací obsah

Vychází z rámcových cílů-záměrů předškolního vzdělávání a směřuje k utváření základů klíčových kompetencí.

7.1 Rámcové cíle předškolního vzdělávání (formulované jako záměry)

Při své práci sledujeme tyto **rámcové cíle**

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Tyto rámcové cíle ve svém celku vyjadřují základní orientaci předškolního vzdělávání a stejně tak i každodenní práci pedagoga. Naplňováním těchto cílů směřuje vzdělávání k utváření základů klíčových kompetencí.

7.2 Klíčové kompetence (formulované jako výstupy)

Klíčové kompetence jsou převážně soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého dítěte. Kompetence jsou činnosti, které se propojují a doplňují.

- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj řečových schopností a komunikativních dovedností
- rozvoj smyslového vnímání, paměti, pozornosti, představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti a posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj pozitivních citů dítěte ke vztahu k sobě, k ostatním lidem a k okolí
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- rozvoj mravního a estetického vnímání a vztahu ke světu, životu, kultuře
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se a spolupracovat
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

Výše uvedené cíle jsou dlouhodobější a prolínají se všemi činnosti v mateřské škole pro děti od 2 do 6 ti let.

Kompetence, které jsou považovány za klíčové pro etapu předškolního vzdělávání a které jsou obsaženy ve třídních vzdělávacích programech:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence činnostní a občanské

Předpokládá se, že pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné klíčové kompetence v následující úrovni:

7.2.1 kompetence k učení (dítě ukončující předškolní vzdělávání)

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

7.2.2 kompetence k řešení problémů (dítě ukončující předškolní vzdělávání)

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

7.2.3 komunikativní kompetence (dítě ukončující předškolní vzdělávání)

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

7.2.4 sociální a personální kompetence (dítě ukončující předškolní vzdělávání)

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

7.2.5 činnosti a občanské kompetence (dítě ukončující předškolní vzdělávání)

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

7.3 Vzdělávací oblasti

Obsah vzdělávání je dán Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a je rozdělen do pěti oblastí.

Dítě a jeho tělo (biologická)

- Podporovat a rozvíjet uvědomování si svého těla a zároveň rozvíjet i pohybové dovednosti, což vede k rozvoji psychické i fyzické zdatnosti. Osvojení poznatků o svém těle, jejich smysluplné využívání a tím položení základů ke zdravému životnímu stylu.

Dítě a jeho psychika (psychologická)

- Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, emoční inteligence jeho citů a vůle. Rozvíjet tvořivost a samostatné uvažování, stejně tak i vzdělávací schopnosti a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je k dalšímu rozvoji, poznání a učení

Dítě a ten druhý (interpersonální)

- Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat podobu těchto vztahů.

Dítě a společnost (sociálně kulturní)

- Poskytnout dětem možnost k seznámení a setkání s kulturou a uměním, uvést děti do společnosti ostatních lidí, do života v lidské společnosti. Pomoci dětem osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje, přijmout základní všeobecně uznávané morální a etické hodnoty a podílet se na utváření společenských hodnot.

Dítě a svět (environmentální)

- Založit u dítěte povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí (počítaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu) a vytvořit základ pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

8. Vzdělávací program

Naše mateřská škola pracuje podle programu s názvem „**Svět má barvu duhy**“. Vzdělávací obsah je uspořádán do čtyř tematických integrovaných bloků, které jsou zpracovány obecně, aby bylo možné s nimi dále pracovat na úrovni třídy. Tematické bloky procházejí ročními obdobími, v jejich barvách a každý obsahuje všech pět oblastí předškolního vzdělávání. U každého bloku je uvedena stručná charakteristika a vzdělávací záměr. V **třídním vzdělávacím programu** jsou integrované bloky dále členěny do tematických celků a následně do podtémat jako týdenní plány. Jejich časový plán je otevřený pro aktuální situace. Nabídka činností je přizpůsobena dětem, jejich zájmům i výsledkům vzdělávání. Jednotlivá témata se po ukončení vyhodnocují.

8.1 Předpokládané tematické bloky

1. Barevný svět na podzim
2. Barevný svět v zimě
3. Barevný svět na jaře
4. Barevný svět v létě

8.2 Charakteristika tematického bloku, výchovné a vzdělávací strategie, vzdělávací nabídka, očekávané výstupy IB

Název integrovaného bloku: Barevný podzim

Období: září, říjen, listopad

Charakteristika integrovaného bloku:

- adaptace na nové děti a prostředí
- přizpůsobení se organizaci dne
- seznámení se jmény kamarádů, značkou, s prostory, jmény učitelek
- znát své jméno, adresu
- pravidla společného soužití ve třídě
- seznamovací hry
- pravidla vzájemné komunikace
- zdvořilostní návyky a společenské chování
- nasloucháme jeden druhému
- ranní komunitní kruh
- bezpečnost sebe i ostatních
- rodina a domov
- poznáváme okolí MŠ, zahradu MŠ, budovu MŠ
- sebeobsluha, hygienické návyky
- seznámení se s rodiči dětí a s nastavenými pravidly v MŠ
- rozvoj pozitivních vztahů k přírodě, rostlinám, zvířatům
- objevovat svět zvířat ve volné přírodě
- osvojovat si poznatky o přírodě a jejich proměnách na podzim
- rozvíjet pracovní dovednosti a fantazii
- posilovat tvořivost o poznání vlastnosti barev
- objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka
- podílet se na výzdobě prostředí
- seznámení s neživou přírodou
- podporovat zdravý životní styl
- vytvářet povědomí o důležitosti ochrany zdraví svého i ostatních

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí:

kompetence k učení:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
- při zadané práci dokončí, co započalo
- dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

kompetence k řešení problémů:

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

sociální a personální kompetence:

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

činnostní a občanské kompetence:

- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje
- je otevřený aktuálnímu dění, spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
<u>Dítě a jeho tělo</u>	
lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě)	postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly oběhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
námětové hry, smyslové hry, psychomotorické hry	rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem
hudebně pohybové hry	zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly) doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
relaxační a odpočinkové činnosti	znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování)
zdravotně zaměřené činnosti	znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí atd.	samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky, postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky, pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
<u>Dítě a jeho psychika</u>	
společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)	mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči

<p>samostatný slovní projev na určité téma</p>	<p>znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů)</p>
<p>poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů</p>	<p>získávání nové slovní zásoby aktivní i pasivní a používá nové slovní obraty</p>
<p>Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.</p>	<p>zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)</p>
<p>hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)</p>	<p>zapamatovat si pořadí úkonů i cviků, jednoduchých tanečních kroků</p>
<p>činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu</p>	<p>přijímat pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)</p>
<p>spontánní hra</p>	<p>zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými</p>
<p>činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování a sebehodnocení</p>	<p>umět se přizpůsobit změnám, přijímat vzor společenského chování</p>
<p>příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání</p>	<p>plnit činnosti podle instrukcí, přijímat pokyny</p>
<p>běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým</p>	<p>navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)</p>
<p>manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti</p>	<p>kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů</p>

seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním	
příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků	uvědomovat si, co je nebezpečné
prohlížení a "čtení" knížek	umět komentovat zážitky a aktivity, umět popsat děj na obrázku vlastními slovy
společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)	používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti	poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma) podobného významu (synonyma) stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)	soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)
hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, výtvarné, konstruktivní aj.)	dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek, tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)
činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, symboly apod.)	rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení), význam věcí denní potřeby

Dítě a ten druhý	
Aktivity podporující sblížení dětí	aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému) vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.	obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisní řešení
činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě	spolupracovat při hrách a aktivitách nejružnějšího zaměření, být ostatním partnerem
spontánní hra	umět kooperovat, dohodnout se s ostatními, podílet se na organizaci hry
společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému	aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)
běžné verbální komunikační aktivity dítěte s dospělým	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého	dohodnout se na kompromisním řešení
aktivity podporující sblížení dětí	nenechat si ublížovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu
Dítě a společnost	
aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí	umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy	navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství

spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě	být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává	orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování	projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí	rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, alhostejnost, agresivita, vulgarismy
Dítě a svět	
aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)	orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)
praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává	zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím	znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí

<p>pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)</p>	<p>uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)</p>
<p>Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)</p>	<p>zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování</p>
<p>smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí</p>	<p>všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.</p>

Název integrovaného bloku: Kouzelná zima

Období: prosinec, leden, únor

Charakteristika integrovaného bloku:

- seznamovat se s tradicemi blížících se vánočních svátků
- vyjádřit vlastní fantazii a představivost
- prožívat radost z možnosti splnit přání druhých
- rozvíjet pracovní dovednosti (zacházení s materiálem)
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné prožitky
- znát vlastnosti sněhu, ledu
- znát a uplatňovat zásady bezpečnosti v zimě
- přizpůsobovat vhodné oblečení změnám počasí
- seznámení se zimními sporty (koulování, klouzání, bobování)
- vytvářet povědomí o důležitosti ochrany zdraví svého i ostatních
- seznámení s tradicí a zvyky spojené s Masopustem
- rozlišování charakterových vlastností
- rozvíjet povědomí o lidských činnostech
- vážit si výsledků lidské práce
- vytváření povědomí o sounáležitosti s přírodou

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí:

kompetence k učení:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách
- orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

komunikativní kompetence:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

sociální a personální kompetence:

při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky, samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

činnostní a občanské kompetence:

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit,
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat,
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení;
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně;
- váží si práce i úsilí druhých,

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
<u>Dítě a jeho tělo</u>	
smyslové a psychomotorické hry	zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
hudební a hudebně pohybové hry a činnosti	pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech) pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech, při setkávání s cizími lidmi)	projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám bránit se projevům násilí vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech), k prevenci nemoci, nezdravých návyků	chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na veřejnosti, v přírodě)
lokomoční a pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení) a jiné činnosti (sezónní činnosti, míčové hry apod.)	pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. na sněhu)
konstruktivní činnosti	pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
manipulační a jednoduché úkony s předměty, pomůckami	spracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)
<u>Dítě a jeho psychika</u>	
přednes, recitace, dramatizace, zpěv	zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv	dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené
prohlížení a "čtení" knížek	sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty

	zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
společné diskuze a rozhovory, individuální i skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)	idodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah)
motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností	slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápad“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl, dotazovat se při nedorozumění
činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)	slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápad“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl, dotazovat se při nedorozumění
hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)	nechat se získat pro záměrné učení
činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné	snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
cvičení organizačních dovedností	umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)	odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné
vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo	sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti	poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu

prohlížení a "čtení" knížek	projevování zájmu o čtené pohádky, hudební melodie, divadelní představení, filmové ukázky a správně užívat telefon
poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmů a divadelních pohádek a příběhů	projevování zájmu o čtené pohádky, hudební melodie, divadelní představení, filmové ukázky a správně užívat telefon
záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál aj.) jejich charakteristických znaků a funkcí	odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)	porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztřídit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci	orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně) chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
<u>Dítě a ten druhý</u>	
činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)	spoluvytvářet prostředí pohody
hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého	chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat
společenské hry, společné aktivity	vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se,

nejrůznějšího zaměření	rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
činnosti vedoucí k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních	uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu	přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
dramatické činnosti (předvádění napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba apod.)	uvědomit to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)
cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu zlosti apod.)	přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
aktivity podporující sblížení dětí	všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.	vyevložit nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým	rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání spolupracovat s dospělým
hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého	uvědomit, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
Dítě a společnost	
tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické	vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)

vnímání i vyjadřování a třibení vkusu	
různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích	chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí	projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování	umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)	pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování	dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
hry, činnosti, běžné situace	zvládnout vyřešit problém samostatně nebo s dopomocí (vrstevníka nebo dospělé osoby)
Dítě a svět	
sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé	mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav
praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává	rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)

<p>zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)</p>	
<p>přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety</p>	<p>přizpůsobit své chování přiměřeně situaci ať už doma či na veřejnosti, zvládnout požadavky kladené na dítě</p>
<p>poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím</p>	<p>zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění v svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování</p>
<p>přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)</p>	<p>vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat</p>

Název integrovaného bloku: Duhové jaro

Období: březen, duben

Charakteristika integrovaného bloku:

- rozvíjet poznatky o vytváření nového života v přírodě (rostliny a zvířata)
- vytvářet kladný vztah ke všem formám života, k přírodě
- výchova dětí k ekologii
- pozorovat dění v blízkém okolí MŠ (vycházky, návštěvy parku, exkurze ...)
- rozvoj elementárních poznatků o lidových tradicích a zvyklostech v období Velikonoc
- vytváření poznatků o velikonočních tradicích mimo ČR
- vést děti ke kladnému vztahu ke knihám, časopisům i jiným didaktickým materiálům
- vytváření a rozvoj kultivovaného a morálního chování
- rozvoj estetického a etického vnímání
- aktivity směřující k dramatickým činnostem

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí:

kompetence k učení:

- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

kompetence k řešení problémů:

- zpřesňuje si početní představy
- užívá číselných a matematických pojmů
- vnímá elementární matematické souvislosti při řešení myšlenkových i praktických problémů
- užívá logických, matematických i empirických postupů
- pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

komunikativní kompetence:

- domlouvá se gesty i slovy
- rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

sociální a personální kompetence:

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým
- pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

činnostní a občanské kompetence:

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
<u>Dítě a jeho tělo</u>	
lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky), nelokomoční pohybové činnosti	užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odražedla)
smyslové a psychomotorické hry	být pohybově aktivní po delší dobu v řízené i spontánní aktivitě
činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí	pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)
jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání	samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
<u>Dítě a jeho psychika</u>	
poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů	spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií a vystihnout hlavní myšlenku
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, slovní hádanky, hry se slovy	chápat jednoduché hádanky a vtipy, mít smysl pro humor
grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen	napodobit některá písmena, číslice a následně je zapsat poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)

<p>hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině</p>	<p>rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět</p> <p>rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat</p> <p>rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů</p> <p>orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)</p> <p>orientovat se v prostoru podle slovních pokynů</p>
<p>činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.</p>	<p>orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)</p> <p>rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)</p> <p>rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky</p>
<p><u>Dítě a ten druhý</u></p>	
<p>činnosti zaměřené k vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků</p> <p>(vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)</p>	<p>jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí</p>
<p>činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné</p>	<p>přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit</p>
<p>estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)</p>	<p>přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)</p>
<p><u>Dítě a společnost</u></p>	

hry na téma rodiny, přátelství apod.	projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)
výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)	projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)
hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.	<p>kcítit sounáležitost s ostatními</p> <p>nabídnout pomoc</p>
společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému	<p>avnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost</p> <p>využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)</p>
přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí,	apozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např.
slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)	literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu	zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů
hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)	být šetrný k vlastním a cizím pomůckám, hračkám, knížkám, i s věcmi denní potřeby
aktivity přibližující dítěti pravidla	areagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně

<p>vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí</p>	<p>(vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování, nabídnutí pomoci)</p>
<p><u>Dítě svět</u></p>	
<p>hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat</p>	<p>chápat základní pravidla chování pro chodce</p>
<p>poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím</p>	<p>chít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)</p>
<p>ekologicky motivované aktivity (ekohry)</p>	<p>být citlivý k přírodě</p>

Název integrovaného bloku: Veselé léto

Období: květen, červen

Charakteristika integrovaného bloku:

- rozvoj pozitivních vztahů k rodině, kamarádům a rodinným příslušníkům
- procvičovat orientaci v prostoru
- rozlišování charakterových vlastností
- vytvářet povědomí o ochraně zdraví svého i ostatních
- upevňovat znalosti o přírodě v létě
- seznamovat s vlastnostmi vody
- znát rozdíl mezi městem a vesnicí, životem ve městě a na vesnici

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence:

kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

kompetence k řešení problémů:

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

komunikativní kompetence:

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

sociální a personální kompetence:

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence:

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
<u>Dítě a jeho tělo</u>	
jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí	postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích)	znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
konstruktivní a grafické činnosti	upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím vést stopu tužky při kresbě, apod. napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena
příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků	znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek
<u>Dítě a jeho psychika</u>	
samostatný slovní projev na určité téma	vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, vokální činnosti	vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova, rozkládat slova na slabiky, rozlišovat krátké a dlouhé samohlásky

<p>činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)</p>	<p>srovnat některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)</p> <p>pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektrina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)</p>
<p>přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování</p>	<p>využívat prožitkové učení k získávání nových znalostí a informací a tyto znalosti využívat pro další edukaci</p>
<p>spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty</p>	<p>svymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je</p>
<p>estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)</p>	<p>přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)</p>
<p><u>Dítě a ten druhý</u></p>	
<p>cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)</p>	<p>odložit splnění osobních přání na pozdější dobu</p> <p>přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese</p> <p>rozhodovat sám o sobě (o svém chování)</p>
<p><u>Dítě a společnost</u></p>	
<p>činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu</p>	<p>dokázat vyjádřit vnitřní radost z uměleckých děl různého charakteru, vyhledávat přírodní krásy, úkazy, jevy a zúčastňovat se kulturních akcí</p>
<p>četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením</p>	<p>uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)</p> <p>cítit sounáležitost s ostatními</p>
<p>hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých</p>	<p>respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)</p> <p>nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout</p>

Dítě a svět	
práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií	mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)	uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice a o světě	mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)
praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)	spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

9. Evaluační systém

Smyslem a cílem evaluace je průběžně vyhodnocovat proces vzdělávání a jeho výsledky, hledat silné a slabé stránky, do další práce zařazovat nové metody, způsoby, prostředky, které povedou ke zkvalitňování další práce, image školy.

9.1 Evaluace vnější

je prováděna:

- šetřením kontrolních orgánů a ČŠI
- kontrolami zřizovatele
- vyhodnocením spolupráce s rodiči
- vyhodnocením spolupráce s širší veřejností
- hodnocení rodiči

9.2 Evaluace vnitřní

je prováděna:

- hodnocení podmínek vzdělávacího procesu
- hodnocení každodenních činností
- hodnocení dětmi – po ukončení činnosti
- sledování individuálního rozvoje dětí a hodnocení jejich učebních pokroků – diagnostické listy
- shromažďováním výsledků práce-Portfolio dítěte
- kontrolní činnost ředitelky školy
- hodnocením souladu ŠVP PV s RVP PV
- hodnocením TVP PV – TB
- hodnocením práce zaměstnanců školy
- klima školy a jeho hodnocení (dotazníky)

9.3 Plán evaluace

Příloha č.1

